

ӘОЖ 811.512.122(038)

КБЖ 81.2-4

Ж 23

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің тапсырмасы бойынша
2016 жылғы «Қазақ тілінің ұлттық корпусын әзірлеу және жасау» зерттеу
жобасы аясында дайындалды

Жалпы редакциясын басқарғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор **Қажыбек Е.З.**,
филология ғылымдарының кандидаты **Фазылжанова А.М.**

Арнаулы ғылыми редактор:

филология ғылымдарының докторы, профессор **Жұбанов А.К.**

Жауапты редактор:

филология ғылымдарының докторы **Жаңабекова А.Ә.**

Жауапты шығарушылар:

филология ғылымдарының кандидаты **Исаева Г.С.**,
филология ғылымдарының кандидаты **Жұмабаева Ж.Т.**,
филология ғылымдарының кандидаты **Сейтбекова А.А.**

Ғылыми кеңесшілер:

филология ғылымдарының докторы, профессор **Уәли Н.**,
филология ғылымдарының докторы, профессор **Сүлейменова Э.Д.**

Пікір жазғандар:

филология ғылымдарының докторы, профессор **Алдаш А.М.**,
филология ғылымдарының докторы, профессор **Ахметжанова З.К.**,
филология ғылымдарының докторы, профессор **Манкеева Ж.А.**,
филология ғылымдарының докторы **Сүйеркүл Б.М.**,
филология ғылымдарының кандидаты **Сәрекенова Қ.**

Ж 23 Жалпы білім берудегі қазақ тілінің жиілік сөздігі / Жалпы редак. басқарғандар:
Қажыбек Е.З., Фазылжанова А.М. – Алматы: Дәуір, 2016. – 1472 б.

ISBN 978-601-217-569-1

7 миллионнан астам сөзқолданысы бар мәтіндік (тілдік) база негізінде жасалған «Жалпы білім берудегі қазақ тілінің жиілік сөздігі» – мемлекеттік тілді оқытуда, әсіресе оқулықтарды, оқу құралдары, оқу сөздіктерін, тілдік (лексикалық, грамматикалық) минимумдарды жасауда бірден-бір қажетті құрал. Сөздіктің тілдік базасы оқушының мектепті бітіргенше күнделікті қоғамдық және тұрмыстық өмірінде коммуникацияға түсетін түрлі дискурстағы мәтіндерден құралды. Сөздікте қазақ тілінің бес стилінен (ғылыми, көркем әдебиет, публицистикалық, ресми-іскери, сөйлеу) және әртүрлі стиль мәтіндері қамтылған, бірақ статистикасы жеке шығарылмаған аралас мәтін базасынан алынған 36265 сөзден тұратын сөзтізбенің жиілігі көрсетілді. Әрбір стиль, сөз табы бойынша да сөзтізбе жеке алынып, жиілігі берілді. Тұңғыш рет 1000-нан астам грамматикалық омоним мен омографтардың жиілігі ажыратылды. Сонымен бірге алғаш рет сөзтізбесі 250 000 түрленімге жуық сөзформалардың жиілік сөздігі жасалды. Сонымен, жалпы жиілік, стильдер бойынша үлестірім жиілік, әрбір стильдің жеке жиілігі мен әр сөз табының жеке жиілігі, сол сияқты сөзформалардың жиілігі үш түрлі құрылымда: әліпбилі-жиілік, жиілікті-әліпбилі және керіәліпбилі-жиілік түрінде жасалып, пайдаланушылардың назарына ұсынылып отыр. Бұлардың ішінде негізсөз сөзтізбесіне негізделген «Стильдер бойынша үлестірілім әліпбилі-жиілікті сөздік» пен бір топ сөздің мәтінді қамту пайызы көрсетілген «Жалпы жиілікті-әліпбилі сөздік» кітап түрінде қағаз нұсқада, сөздіктің аталған басқа 59 түрленімі кітапқа қосымша DVD дискіде электронды нұсқада берілді.

Сөздік көпшілік қауымға – білім, оқу-ағарту, оқушы жастарға, ғылым, баспасөз саласы мамандарына, ана тілін терең білуге, қазақ тілін үйренуге талпынған барша оқырманға арналады.

ӘОЖ 811.512.122(038)

КБЖ 81.2-4

ISBN 978-601-217-569-1

ЫТАМЛА
2016

© А. Байтұрсынұлы атындағы
Тіл білімі институты, 2016;

IT-бағдарламашы **Токмырзаев Д.О.**
филология магистранты **Мейірібекова А.Ж.;**
филология магистранты **Қазақбаева Ш.Ш.,**
филология магистрі **Тілегенова Г.Б.;**
филология магистрі **Серікбаева А.Д.,**
филология магистрі **Құсмоғланова М.К.,**
филология магистрі **Кожакметова А.К.,**
филология магистрі **Барменкұлова А.С.,**

PhD докторант **Шормақова А.Б.;**
PhD докторант **Қарбозова Б.Д.,**
ғылыми қызметкер **Бармешова Н.Т.;**
аға ғылыми қызметкер **Тұрғынбаева Ж.Т.;**
филология ғылымдарының кандидаты **Хабиева А.А.;**
филология ғылымдарының кандидаты **Фазылжанова А.**
филология ғылымдарының кандидаты **Солтанбекова А.Б.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Сейтбекова А.А.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Пашан Д.М.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Өтебаева Э.Ә.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Оңғарбаева Н.Б.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Мамырбекова Г.М.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Құлманов С.К.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Қаршынтаева А.А.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Исаева Г.С.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Жұмабаева Ж.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Жонкешов Б.С.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Әшімбаева Н.М.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Әміржанова Н.С.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Әмірбекова А.,**
филология ғылымдарының кандидаты **Аманбаева А.Ж.,**
филология ғылымдарының докторы, доцент **Рысбергелен К.К.;**
филология ғылымдарының докторы **Жанабекова А.Ә.,**

СӨЗДІКТІ ҚҰРАСТЫРУШЫЛАР:

Президенті – Елдосы
Қазіргі Қазақстан Республикасының
Мемлекеттік Тіл Басқарманың

Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ

**Қазақстан Республикасының
Президенті – Елбасы**

*Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігінің Қазақ тілі институты бойынша
2016 жылғы «Қазақ тілінің ұлттық қорының әртүрлі және жақсалуы зерттеу
жобасы аясында дайындалды»*

АЛҒЫ СӨЗ

Қазақ тілі – өмірдің сан саласында қолданылуға әлеуеті әбден жететін түркілік түбірін сақтаған сөздік қоры жағынан әлемдегі ең бай, саламатты әрі жаңғырған тілдердің бірі. Ұлтымыздың ұлы қазынасын тіліміз арқылы ұрпақтан ұрпаққа жеткізіп отыру – кез келген қоғам үшін парыз. Бұл – білім беру жүйесінің басты мақсаты.

Тілде сақталған ұшан-теңіз білімдер жүйесіне болашақ қазақстандықтардың барлығы дерлік қол жеткізе алуы үшін алдымен оларды кез келген қоғамдық ортада жаппай мемлекеттік тілде сөйлеуге баулуымыз керек. Ол үшін еліміздегі қазақтілді емес мектеп оқушыларына тілді үйретуді жалпы қолданыстағы белсенді сөздерден бастаған абзал. Мұндай сөздер сөйлеушінің дiттеген ойын жеткізуге, орындатуға, сәтті тілдік қарым-қатынас орнатуға көмегін тигізеді.

Қолдарыңызға ұстап отырған «Жалпы білім берудегі қазақ тілінің жиілік сөздігі» – мемлекеттік тіліміздің оқу-әдістемелік жүйесінің тілтанымдық базасын жаңғыртуға, тілді оқыту үдерісінің тиімділігін арттыруға, оқулық, оқу кешендері мен құралдарының тілдік материалын жүйелеуге, оларды заманауи талапқа сай құрастыруға септігін тигізетін бірегей басылым.

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 25 жылдық мерейтойына сөздікті құрастырушы ғалымдар мен тіл мамандарының жасаған тартуы болып отырған бұл еңбек тілді үйренуші және тілді үйретуші барша қауымның игілігіне жарайды деп білеміз.